VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

PREPREČEVANJE ZAMUD PRI PLAČILIH

Kandidatka: MAJA JANŽEKOVIČ
Študentka študija ob delu
Številka indeksa: 11190122567
Program: Računovodja
Mentorica: dr. Vlasta Črčinovič Krofič

Maribor, november 2011

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKE NALOGE

Podpisana Maja Janžekovič, št. indeksa 11190122567, sem avtorica diplomske naloge z naslovom Preprečevanje zamud pri plačilih, ki sem jo napisala pod mentorstvom dr. Vlaste Črčinovič Krofič.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predložena diplomska naloga izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli, kot moje lastne – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom Višje strokovne šole Academia skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32. členom ZASP dovoljujem Višji strokovni šoli Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Maribor, november 2011

Podpis študentke:

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem dr. Vlasti Črčinovič Krofič za sprejeto mentorstvo, za spodbudo in strokovne nasvete pri pisanju diplomske naloge. Hvaležna sem celotnemu kolektivu Višje strokovne šole Academia, predvsem ravnateljici mag. Mirjani Ivanuša Bezjak za vso pozitivno energijo in motivacijo.

Zahvaljujem se mag. Klementini Podvršnik za strokovno lektoriranje diplomske naloge.

Iskreno zahvalo izrekam svoji družini, ki mi je s podporo, potrpežljivostjo in razumevanjem omogočila možnosti za študij. Hvala tebi, ata, ki si me prepričal, da sem se odločila za izredni študij. Tvoja beseda mi je veliko pomenila. Čeprav si med mojim študijem izgubil bitko z življenjem, ti danes ponosno sporočam, da mi je uspelo. Iskreno se ti zahvaljujem, da si verjel vame.

POVZETEK

Diplomska naloga obravnava preprečevanje zamud pri plačilih, kot jih obravnava Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP), s katerim smo dobili uzakonjene plačilne roke, ki jih prejšnja veljavna zakonodaja ni določala. ZPreZP spodbuja pravočasno plačevanje in odpravljanje zamud pri plačilih, vezano na plačila dobav v trgovinskih poslih med gospodarskimi subjekti ter gospodarskimi subjekti in javnimi organi.

Namen diplomske naloge je predstaviti ZPreZP in izvajanje zakona v praksi. Veliko plačil se namreč izvrši pozneje, kot je bilo dogovorjeno, kar negativno vpliva na konkurenčnost in likvidnost gospodarskih subjektov ter je velikokrat vzrok za stečaje podjetij.

V začetnih poglavjih smo obravnavali podlage za poravnavanje obveznosti na podlagi obligacijskih razmerij in pomen plačilnih rokov. V nadaljevanju smo podrobneje predstavili ukrepe ZPreZP za odpravo plačilne nedisciplne ter vpliv ZPreZP na ZDDV.

Diplomsko nalogo zaključujemo s prikazom rezultatov prvih šestih obveznih večstranskih pobotov desetih proučevanih podjetij. Primerjali smo jih s statističnim podatki upravljavca Ajpesa.

Ključne besede: plačilna nedisciplina, trgovinski posli, plačilni roki, večstranski pobot

ABSTRACT

The prevention of belated payments

In this diploma paper the author discusses how to prevent belated payments as dealth with in the Prevention of Belated Payments Act (Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih - ZPreZP) which enacts the payment deadlines that were not determined in the prior applicable legislation. The Act (ZPreZP) stimulates payments in due time and the elimination of belated payments which are associated with delivery payments in commercial transactions among traders as well as traders and public authorities.

The purpose of the diploma paper is to introduce the Prevention of Belated Payments Act (ZPreZP) and how it is executed in practice. A lot of payments are carried out later than agreed upon which has a negative impact on the competitiveness and the liquidity of traders, furthermore in many cases this is the cause of bankruptcy for companies.

The initial chapters deal with the basis for the settlement of liabilities based upon obligations as well as the importance of payment deadlines. Further on the measures of the Prevention of Belated Payments Act (ZPreZP) which eliminate the payment indiscipline are presented in detail as well as the impact of the Prevention of Belated Payments Act (ZPreZP) on the Value Added Tax Act.

The presentation of the results of the first six obligatory multilateral offsettings of ten companies studied concludes this diploma paper. The results have been compared with the statistics of the Agency of the Republic of Slovenia for Public Legal Records and Related Services (AJPES).

Key words: payment indiscipline, commercial transactions, payment deadlines, multilateral offsetting

KAZALO VSEBINE

1 UVOD 8
1.1 Opredelitev obravnavane zadeve 8
1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomske naloge 8
1.3 Predpostavke in omejitve 9
1.4 Uporabljene metode raziskovanja 10
2 PODLAGE ZA PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI 11
2.1 Računi 11
2.2 Fakture 12
2.3 Asignacije 12
2.4 Cesije – odstopi terjatev 12
2.5 Kompenzacije - poboti 13
2.6 Faktoring – odkupi terjatev 13
3 POMEN PLAČILNIH ROKOV 14
3.1 Podlage za opravljanje plačilnega prometa 14
3.2 Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP) 15
3.2.1 Izjeme pri izvajanju Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih 17
3.2.2 Prenehanje obveznosti, zamuda dolžnika in posledice zamud pri plačilih 17
3.3 Kritična opredelitev Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih 18
4 IZVAJANJE ZAKONA O PREPREČEVANJU ZAMUD PRI PLAČILIH 20
4.1 Dolžnost prijave obveznosti v večstranski pobot 20
4.2 Zbiranje podatkov za prijavo obveznosti v obvezni večstranski pobot 20
4.3 Prijava obveznosti v obvezni večstranski pobot na spletni strani Ajpesa 20
4.4 Rezultati obveznih pobotov 22
4.5 Prenehanje terjatev in obveznosti na podlagi večstranskega pobota 23
4.6 Vpliv Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih na ZDDV-1D – nov 24
66. a-člen 24
5 ANALIZA POBOTOV V KONKRETNIH PRIMERIH 26
5.1 Tabelarni prikaz rezultatov obveznih večstranskih pobotov 27
5.1.1 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP dne 15. 4. 2011 27
5.1.2 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 20. 5. 2011 28
5.1.3 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 10. 6. 2011 30
5.1.4 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 22. 7. 2011 31
5.1.5 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 19. 8. 2011 32
5.1.6 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 23. 9. 2011 34
5.2 Grafični prikaz rezultatov večstranskih pobotov 35
6 SKLEPNE MISLI 37
7 SEZNAM LITERATURE IN VIROV 39
7.1 Literatura 39
7.2 Viri 39
7.3 Internetni viri 39

KAZALO SLIK

Slika 1: Potrdilo o prijavi obveznosti v večstranski pobot 22
Slika 2: Poročilo o rezultatih večstranskega pobota 23
Slika 3: Prikaz delovanja upravljavca Ajpesa 24

KAZALO TABEL

Tabela 1: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 15. 4. 2011 27
Tabela 2: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 15. 4. 2011 28
Tabela 3: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 20. 5. 2011 29
Tabela 4: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 20. 5. 2011 29
Tabela 5: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 10. 6. 2011 30
Tabela 6: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 10. 6. 2011 31
Tabela 7: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 22. 7. 2011 31
Tabela 8: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 22. 7. 2011 32
Tabela 9: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 19. 8. 2011 33
Tabela 10: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 19. 8. 2011 33
Tabela 11: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 23. 9. 2011 34
Tabela 12: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 23. 9. 2011 35

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Primerjava rezultatov večstranskih pobotov proučevanih podjetij s statističnimi podatki Ajpesa 35

1 UVOD

1.1 Opredelitev obravnavane zadeve

V času slovenske finančne krize je Državni zbor Republike Slovenije v Uradnem listu RS številka 18/2011 z dne 15. 3. 2011 objavil Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (v nadaljevanju ZPreZP). Zakon je začel veljati naslednji dan in je namenjen preprečevanju že tako težko popravljive finančne nediscipline, v kateri smo se znašli zaradi neplačila pogodbenih obveznosti. Plačniki svoje obveznosti poravnavajo z zamudo ali jih pa sploh ne. S tem zakonom smo uvedli najdaljše plačilne roke, opredelili nastanek zamude in njene posledice, kar v prejšnjih veljavnih zakonih, tj. v Zakonu o plačilnih storitvah in sistemih (ZPlaSS) ter Zakonu o opravljanju storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU), ni bilo določeno. Nov zakon je v slovenskem pravnem redu popolna novost v primerjavi s prejšnjim, ki je temeljil na svobodi sklepanja pogodb.

Zakon je bil sprejet brez upoštevanja argumentov, ki smo jih različne inštitucije izpostavile že ob pripravi nanj. Z njimi smo opozarjali na problematiko izvajanja zakona. Tako je ostalo odprto marsikatero vprašanje in največji pritisk smo občutili računovodski servisi in podjetja z lastnim računovodstvom. V računovodskih servisih je bilo treba takoj sprejeti ukrepe in se pripraviti na takojšnjo izvedbo zakona. To je povzročilo mnoga administrativna bremena, organizacijo in tudi stroške.

V postopek odprave plačilne nediscipline smo po ZPreZP vključeni vsi. Gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, društva, zavodi, vsi javni organi in druge osebe javnega prava. Izvzete so le fizične osebe, vseh drugih pa se je ZPreZP močno dotaknil.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve diplomske naloge

V diplomski nalogi želimo proučiti ZPreZP, njegovo problematiko ob izvajanju prvih obveznih večstranskih pobotov po nastanku zamude plačila v skladu z roki, ki jih predpisuje zakon, in rezultate. Predstavili bomo podlage za poravnavanje obveznosti, pomen plačilnih

rokov, ureditev plačilnih rokov pred sprejemom novega zakona in po njem, ureditev po novi zakonodaji ter kritike ob sprejemu zakona in kratkem roku brez prehodnega obdobja za njegovo izvajanje.

Poudarek bo v nastanku obveznosti dolžnikov v obvezno prijavo večstranskih pobotov, izjemah, prenehanju obveznosti do dobavitelja ter posledicah zamud pri plačilih z vidika dobavitelja in z vidika zakona. Ta predpisuje vse prej kot zanemarljive globe, če dolžniki ne zadostijo zakonskim spremembam.

Osnovni cilj, ki ga želimo doseči, je primerjati teorijo in prakso ter predstaviti rezultate na konkretnih proučevanih podjetjih. Ta se med seboj razlikujejo po dejavnostih, ki jih opravljajo, velikosti, terjatvah in obveznostih ter zavezanosti Zakonu o davku na dodano vrednost. Proučili bomo, ali so sprejeti ukrepi res delovali v praksi in ali so prinesli učinke, ki jih je imel zakonodajalec pred očmi ob sprejemanju zakona.

1.3 Predpostavke in omejitve

V računovodskem servisu smo bili priča uveljavljenemu zakonu, ki je bil sprejet ob najbolj nepravem času glede na naravo našega dela, hkrati pa problematiki, ki se je ob tem pojavila. V organizaciji smo sprejeli določene ukrepe in o njih obvestili stranke. Opozorili smo jih na pravočasno dostavo sprotne dokumentacije, ki je osnova za pravilno in pravočasno izvedbo prijav v obvezni večstranski pobot, pri čemer so se pojavile velike težave.

Pri pisanju diplomske naloge bomo izhajali iz zakona, različnih seminarjev, člankov, revij, spletnih strani in navsezadnje tudi iz lastnih znanj in izkušenj. V praktičnem delu bomo predstavili izvajanje ZPreZP in analize pobotov v računovodskem servisu X na konkretnih primerih nekaterih najzanimivejših podjetij. Proučevane podatke bomo predstavili tabelarno in grafično ter jih komentirali.

1.4 Uporabljene metode raziskovanja

V diplomski nalogi so uporabljene naslednje metode raziskovanja:

- zbiranje in analiza podatkov,
- metoda deskripcije oz. opisovanja,
- metoda komparacije oz. primerjave,
- namizno raziskovanje.

Podatke za zbiranje in analiziranje le-teh smo črpali iz podatkov podjetij, za katera opravljamo računovodske storitve in so nam na razpolago.

2 PODLAGE ZA PORAVNAVANJE OBVEZNOSTI

Na začetku bomo predstavili podlage za poravnavanje obveznosti, ki nastajajo na podlagi obligacijskih razmerij.

Obligacijsko razmerje je razmerje med določenimi osebami – strankami obligacijskega razmerja, od katerih ima ena stranka položaj upnika, druga pa položaj dolžnika. Vsebina obligacijskega razmerja so torej pravice in obveznosti strank: upnik ima pravico zahtevati (terjati) izpolnitev, dolžnik pa ima obveznost opraviti (dati) izpolnitev. Predmet dolžnikove obveznosti je določena dajatev, storitev, opustitev ali dopustitev. Obligacijsko razmerje je pravno razmerje, ki je pravno varovano, saj lahko upnik uveljavi svojo pravico pri sodišču, če dolžnik prostovoljno ne izpolni obveznosti. Upnik mora svojo pravico v določenem roku uveljaviti, sicer mu ta zastara (http://shrani.si/f/1s/Tm/2wY5oudC/pravo.doc, dne 19. 7. 2011).

2.1 Računi

Račun mora biti izdan za vsako opravljeno storitev ali dobavo blaga in predstavlja prihodek pravne osebe ter terjatev do kupcev. Na računu mora biti točno navedeno, kdo je opravil storitev ali dobavo blaga, za koga je bila ta opravljena in za kakšno storitev ali dobavo blaga gre. Račun mora vsebovati tudi datum opravljene storitve oziroma dobave blaga, datum izstavitve in plačilni rok. Če je izdajatelj računa zavezanec za davek na dodano vrednost (DDV), mora na računu izkazati davčno osnovo, stopnjo DDV in znesek DDV, ki predstavlja končno vrednost računa. Če izdajatelj računa ni zavezanec za DDV, mora na računu navesti klavzulo, na podlagi katere DDV ni obračunan.

Upnik ima pravico na podlagi nespornega računa od dolžnika terjati glavnico, ob zamudi plačilnega roka pa tudi zakonske zamudne obresti in povrnitev morebitnih stroškov izterjave.

2.2 Fakture

Fakturo prejmemo za vsako storitev ali nabavo blaga, ki jo je za nas opravila druga pravna oseba in predstavlja stroške oziroma odhodke podjetja ter obveznost do dobaviteljev. Faktura mora vsebovati podatke o izdajatelju in prejemniku, vrsti in datumu opravljene storitve ali dobave blaga ter plačilni rok. Glede na zavezanost DDV morajo biti na fakturi izkazani davčna osnova, stopnja DDV, znesek DDV in skupna vrednost obveznosti. Če obveznost iz fakture ni poravnava v roku, ima upnik od nas pravico terjati pripadajoče zakonske zamudne obresti. S tem se obveznosti iz naslova glavnice povečajo še za obresti.

2.3 Asignacije

»Asignacija ali nakazilo je najbolj razširjeno sredstvo indirektnega kreditiranja ali denarnega nakazila. Z nakazilom (asignacijo) pooblašča ena oseba, nakazovalec (asignant) drugo osebo, nakazanca (asignata), da na njen račun izpolni nekaj določeni tretji osebi, prejemniku nakazila (asignatarju). Tega pa pooblašča, da v svojem imenu sprejme to izpolnitev. Nakazilo doseže svoj namen samo, če se obe pooblaščeni stranki pozoveta, da torej asignat plača ali se zaveže plačati (akcept), asignatar pa plačila ne odkloni.« (Črčinovič Krofič, Leva Bukovnik, 2009, 74-75)

2.4 Cesije – odstopi terjatev

S cesijo oziroma odstopom terjatev urejamo prenos terjatve na novega upnika. Na podlagi pogodbe o odstopu terjatev dosedanji upnik (odstopnik ali cedent) prenese obstoječo terjatev na novega upnika – tretjo osebo (prevzemnika ali cesionarja). Dolžnikova privolitev pri tem ni potrebna, vendar mora biti o odstopu terjatev obveščen s strani odstopnika. Po obvestilu mora plačilo izvršiti novemu upniku. Novi upnik ima namreč enake pravice do poravnave terjatve, kot jo je prej imel odstopnik (povzeto po Fišer, 2011, 44, http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Osnove_poslovnih_financ-Fiser.pdf, dne 2. 11. 2011).

2.5 Kompenzacije - poboti

Kompenzacije so poboti obveznosti in terjatev brez denarnih sredstev. To pomeni, da se pobotajo medsebojne terjatve in obveznosti med dvema ali več osebami. Poznamo medsebojne enostavne in verižne mnogostranske kompenzacije. Pogoj za izpeljavo medsebojne kompenzacije je, da obe osebi razpolagata s terjatvami, ki se lahko pobotajo – torej druga drugo terjata. Če stranki nimata povezanih terjatev in obveznosti, je možna verižna kompenzacija, v kateri sodelujejo tri stranke ali več, ki poravnavajo terjatve in obveznosti med seboj. Pri tej kompenzaciji se za vsako od strank pojavlja en kupec in en dobavitelj. Da pa se takšna »veriga« lahko sklene, mora biti za zadnjega v verigi kupec ista oseba, ki je za prvega v verigi dobavitelj. Osnova za izpeljavo kompenzacije je obojestranski oziroma večstranski podpis predloga za kompenzacijo (povzeto po www.pravnosvetovanje.info/wp/pobotanje-kompenzacija, dne 19. 7. 2011).

2.6 Faktoring – odkupi terjatev

»Pri faktoringu gre na eni strani za zavarovanje poslovnih terjatev, po drugi strani za financiranje prodaje z odloženim rokom plačila. Faktoring je poslovna transakcija, s katero pridemo do denarnih sredstev tako, da prodamo poslovne terjatve posebni finančni instituciji. To je finančni posel, pri katerem faktor enkrat ali tekoče z dnevom zapadlosti odkupi poslovne terjatve svoje stranke in prevzema v celoti tveganje neizterljivosti, zato si zaračuna provizijo.«
(http://www.racunovodstvo.si/index.php?mact=News,cntnt01,print,0&cntnt01articleid=13&cntnt01showtemplate=false&cntnt01returnid=47, dne 19. 7. 2011)

3 POMEN PLAČILNIH ROKOV

3.1 Podlage za opravljanje plačilnega prometa

»Plačilni promet je del plačilnega sistema, ki ga opredeljujejo okolje, predpisi, tehnologija in množica raznovrstnih poslov – opravil, povezanih s prenosom sredstev z enega na drugi račun. Učinkovit plačilni promet zagotavlja varno, hitro in učinkovito izvrševanje plačilnih transakcij in plačilnih nalogov. Poleg tega mora omogočiti pregledno poslovanje ponudnikov plačilnih storitev. Glede na zaupano upravljanje z denarjem, ki se pojavlja v gotovinski, negotovinski in elektronski obliki, morajo biti ponudniki storitev, ki se ukvarjajo s plačilnim prometom, vredni zaupanja in hkrati pod nenehnim nadzorom nadzornih organov.« (Howells, 1994)

Zakonske podlage za opravljanje plačilnega prometa v Sloveniji določata dva trenutno veljavna zakona, ki sta nadomestila Zakon o plačilnem prometu. To sta Zakon o plačilnih storitvah in sistemih (v nadaljevanju ZPlaSS (Ur. l.. RS, št. 58/2009)) in Zakon o opravljanju storitev za proračunske uporabnike (v nadaljevanju ZOPSPU (Ur. l. RS, št. 59/2010)).

»ZPlaSS ureja:

1. pogoje za ustanovitev, poslovanje, nadzor in prenehanje plačilnih institucij,

2. pogoje za opravljanje plačilnih storitev v Republiki Sloveniji,

3. pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev v zvezi z opravljanjem plačilnih storitev in

4. pravila glede oblikovanja in upravljanja plačilnih sistemov.« (http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200958&stevilka=2864, dne 7. 8. 2011)

»ZOPSPU ureja opravljanje plačilnih storitev za neposredne in posredne uporabnike državnega in občinskih proračunov, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: proračunski

uporabniki), register proračunskih uporabnikov ter naloge in organizacijo Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljnjem besedilu: UJP).« (http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201059&stevilka=3271, dne 7. 8. 2011)

Oba navedena zakona nam do potankosti opisujeta pojem in izvajanje plačilnega prometa v Sloveniji, nobeden od njiju pa ne določa plačilnih rokov.

3.2 Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP)

Na podlagi priporočil določb Direktive Evropskega parlamenta in Sveta naj bi države članice Evropske unije do leta 2013 v pravni red držav uvedle ključne spremembe z namenom preprečevanja zamud pri plačilih v trgovinskih poslih. Državni zbor Republike Slovenije je s tem pohitel in dne 15. 3. 2011 v Uradnem listu RS številka 18/2011 objavil Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih. Zakon določa ukrepe za ureditev plačilne nedisciplineki se pojavlja zaradi nepravočasnega poravnavanja obveznosti. ZPreZP tako določa najdaljše plačilne roke, nastanek zamude plačil in njene posledice pri plačevanju denarnih obveznosti iz naslova trgovinskih poslov.

»Osebe, na katere se ZPreZP nanaša, so:

- gospodarski subjekti
  - gospodarske družbe
  - samostojni podjetniki posamezniki in drugi zasebniki
  - druge pravne osebe, ki se ukvarjajo (tudi) s pridobitno dejavnostjo in če gre za pogodbe v zvezi s to dejavnostjo (zadruge, zavodi, ustanove, društva …)
- javni organi
  - organi Republike Slovenije (ministrstva, organi v njihovi sestavi, upravne enote, sodišča, državno tožilstvo, državno pravobranilstvo …)
  - organi samoupravne lokalne skupnosti
  - javni skladi, javne agencije, javni zavodi, javni gospodarski zavodi
  - druge pravne osebe javnega prava (na primer javno podjetje), ki so ustanovljene za opravljanje dejavnosti, ki je v splošnem interesu in je »industrijske ali poslovne

narave«, in ki so več kot 50% financirane s sredstvi organov RS, samoupravnih lokalnih skupnosti ali drugih oseb javnega prava oziroma ki jih nadzirajo ali upravljajo organi, v katere več kot polovico članov imenujejo organi RS, samoupravnih lokalnih skupnosti ali drugih oseb javnega prava.

ZPreZP se uporablja za izpolnitev obveznosti po (gospodarskih) pogodbah za dobavo blaga in opravo storitev, sklenjenih med naštetimi subjekti.« (Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2011, 8)

Zakon ureja plačilne roke, ki med gospodarskimi subjekti ne smejo biti daljši od 60 dni. Izjemoma je dogovorjeni rok za plačilo lahko daljši od 60 dni, a ne daljši od 120 dni, če je dolžina roka dogovorjena v pisni obliki. Če je dolžnik javni organ, plačilni rok ne sme biti daljši od 30 dni. Če rok plačila obveznosti dolžnika ni dogovorjen, mora dolžnik svojo denarno obveznost izpolniti v 30 dneh od dneva, ko je prejel račun, oziroma:

- v 30 dneh od dneva, ko je dolžnik prejel blago ali je bila opravljena storitev, če je dan prejema računa sporen;
- v 30 dneh po prejemu blaga ali oprave storitve, če je dolžnik prejel račun preden je prejel blago ali je bila opravljena storitev, ali
- v 30 dneh od dneva pregleda blaga ali storitve, če je dogovorjen ali zakonsko predpisan pregled blaga ali storitve ter je dolžnik prejel račun pred dnevom pregleda.

Ti roki veljajo za posle, dogovorjene po 16. marcu 2011 in za stare posle, ko je upnik obveznost že izpolnil, dolžnik pa še ne zamuja s plačilom (povzeto po Cehtl, 2011, 58).

»Če dolžnik denarne obveznosti ne izpolni (plača oziroma poravna na drug način) v dogovorjenem ali zakonsko predpisanem roku, ga doletijo posledice, predpisane z ZPreZP. Upniku mora plačati:

- zamudne obresti in
- pavšalni znesek stroškov izterjave 40 evrov za vsako terjatev.

Poleg tega mora dospele neporavnane obveznosti prijaviti v večstranski pobot pri Ajpesu.« (Hieng, 2011, 93)

3.2.1 Izjeme pri izvajanju Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih

ZPreZP določa tudi izjeme pri izvajanju zakona. Izvzete so:

- fizične osebe, ki niso gospodarski subjekti – niso vpisani v Poslovni register Slovenije;
- Banka Slovenije, kadar deluje v okviru svojih izključnih pristojnosti;
- obveznosti na podlagi menjalnih pogodb, kreditnih pogodb, zavarovalnih pogodb, pogodb o finančnem najemu;
- odškodninske obveznosti;
- davčne in carinske obveznosti ter obveznosti iz članarin;
- obveznosti iz pogodb o delu iz naslova neizplačanih plač (pogodbe o zaposlitvi, podjemne in avtorske pogodbe . . .);
- obveznosti, ki so zavarovane z instrumenti za zavarovanje plačil (garancija, hipoteka . . .);
- obveznosti, za katere poteka spor pri sodišču oz. v zvezi s katerimi poteka izvršilni postopek;
- obveznosti upravnika večstanovanjskih objektov, če so dolžniki etažni lastniki – fizične osebe;
- obveznosti iz zamudnih obresti;
- obveznosti iz asignacijskih pogodb ter
- obveznosti do tujega dobavitelja na podlagi mednarodne menjave blaga ali storitev.

3.2.2 Prenehanje obveznosti, zamuda dolžnika in posledice zamud pri plačilih

Zamuda dolžnika nastane naslednji dan po poteku roka za plačilo, ki je naveden na fakturi. Obveznost preneha na naslednje načine:

- s plačilom obveznosti,
- z medsebojno ali verižno kompenzacijo, asignacijo, prevzemom dolga ali s cesijo,
- s prostovoljnim pobotom preko Ajpesa ali
- obveznim večstranskim pobotom preko Ajpesa.

Posledice zamud pri plačilih so pravica do obračuna zamudnih obresti in povračilo stroška izterjave, ki je predpisan v skladu z direktivo EU in za vsako terjatev znaša 40 evrov.

3.3 Kritična opredelitev Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih

V najbolj neprimernem času leta, v času zaključnih računov za leto 2010, je bil nepričakovano objavljen in naslednji dan tudi uveljavljen ZPreZP. Zakon je bil sprejet brez upoštevanja argumentov, ki so jih podale Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica računovodskih servisov, Zbornica davčnih svetovalcev Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije že v postopku priprave in sprejemanja zakona. Največji pritisk smo ob sprejetju tega zakona občutili računovodski servisi, saj ima kar 75 % slovenskih podjetij zunanje računovodstvo. Imeli smo najmanj časa za pripravo podatkov za stranke in največ dela s pravilno izvedbo prvega obveznega večstranskega pobota. Najprej je bilo treba stranke obvestiti o novem zakonu ter jih seznaniti s pravilnim upoštevanjem in izvajanjem zakona. Ker pa stranke od računovodskega servisa pričakujejo, da bomo zanje pripravljali vse potrebno, so se zelo slabo zavedale obveznosti, ki jih imajo po tem zakonu. Večina se niti ni trudila razumeti zakona, zato so vso odgovornost prenesli na nas, saj je bilo zanje nesporno, da bomo tudi to delo prevzeli mi.

Optimizacija in informacijska podpora računovodskega servisa je prilagojena dosedanjemu obsegu računovodskih, finančnih, davčnih in drugih storitev. Tako je bilo treba praktično čez noč prilagoditi celotno informacijsko podporo za pravilno in pravočasno izvajanje zakona, kar je prispevalo k številnim dodatnim stroškom v breme računovodskega servisa. Najprej je bilo treba pridobiti pooblastila za izvajanje e-pobota, ki smo ga v pisni obliki podali na Ajpes, ta pa je potreboval najmanj en dan za aktivacijo. Pravila o izvajanju obveznega pobota so bila v Uradnem listu RS objavljena šele 13. 4. 2011, uporabljati so se začela naslednji dan, prvi obvezni pobot pa se je izvajal 15. 4. 2011. Čas za prilagajanje informacijske podpore ni bil upoštevan, tako kot niso bila podana natančna pojasnila za izvajanje zakona. Zastavljeni roki za izvajanje obveznih pobotov so bili popolnoma nerealni, tako kot ni bi določen noben presečni datum in niti minimalni znesek obveznosti, ki zapadejo v prijavo.

Poglavitna težava pri prijavi obveznosti v pobot je, da zavezanci oz. zanje pooblaščeni računovodski servisi ne razpolagajo z vsemi potrebnimi podatki, da bi v roku izpolnili zahteve zakona. Zakon namreč določa, da je treba zapadlo obveznost prijaviti v prvi obvezni večstranski pobot, ki sledi dnevu nastanka zamude plačila. Torej bi morali na dan pobota imeti pri sebi popolnoma vse fakture, tudi take, ki imajo rok plačila npr. tri dni od izstavitve fakture, kar je popolnoma nerealno in nemogoče, saj v tako kratkem času fakture do računovodskega servise niti ne prispejo.

Dosedanja praksa oz. izvajanje zakona kaže na to, da zakon povzroča nasprotne učinke od želenih. Dobavitelji zaman čakajo na običajna plačila, kot so jih bili navajeni. Večina dolžnikov se namreč odloča obveznost najprej prijaviti v pobot in se za plačilo odloči šele po rezultatu pobotov, če je bil pobot zanje neuspešen. Pretok denarnih sredstev se je v tej meri precej zmanjšal.

4 IZVAJANJE ZAKONA O PREPREČEVANJU ZAMUD PRI PLAČILIH

4.1 Dolžnost prijave obveznosti v večstranski pobot

Dolžnost prijave obveznosti, ki so nastale na podlagi trgovinskih poslov, torej dobave blaga ali opravljene storitve, v obvezni pobot nastane tisti dan, ki sledi datumu zamude neporavnane obveznosti. Takšno obveznost je torej treba prijaviti v prvi obvezni večstranski pobot, ki je datumsko predpisan po dnevu nastanka zamude plačila. Vsaka obveznost se v obvezni pobot prijavi le enkrat. Po dogovoru z upnikom se takšna obveznost lahko ponovno prijavi, vendar le v prostovoljni pobot, za kar moramo imeti posebno pogodbo z Ajpesom. Obvezni in prostovoljni večstranski pobot se izvajata istočasno, torej enkrat mesečno. (povzeto po Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, 2011, 97-98)

4.2 Zbiranje podatkov za prijavo obveznosti v obvezni večstranski pobot

Kadar pripravljamo podatke za prijavo odprtih obveznosti v obvezni večstranski pobot je ključnega pomena, da imamo protno poknjiženo dokumentacijo. Najprej vse prejete fakture, in kar je najpomembnejše, vsa plačila, kompenzacije in plačila s transakcijskega računa. Nato naredimo izpisek odprtih postavk in izberemo obveznosti, ki zapadejo pod prijavo določenega kroga pobota. Pri tem izločimo vse obveznosti, ki so iz zakona izvzete, to so članarine, zamudne obresti, obveznosti do tujih dobaviteljev itd.

4.3 Prijava obveznosti v obvezni večstranski pobot na spletni strani Ajpesa

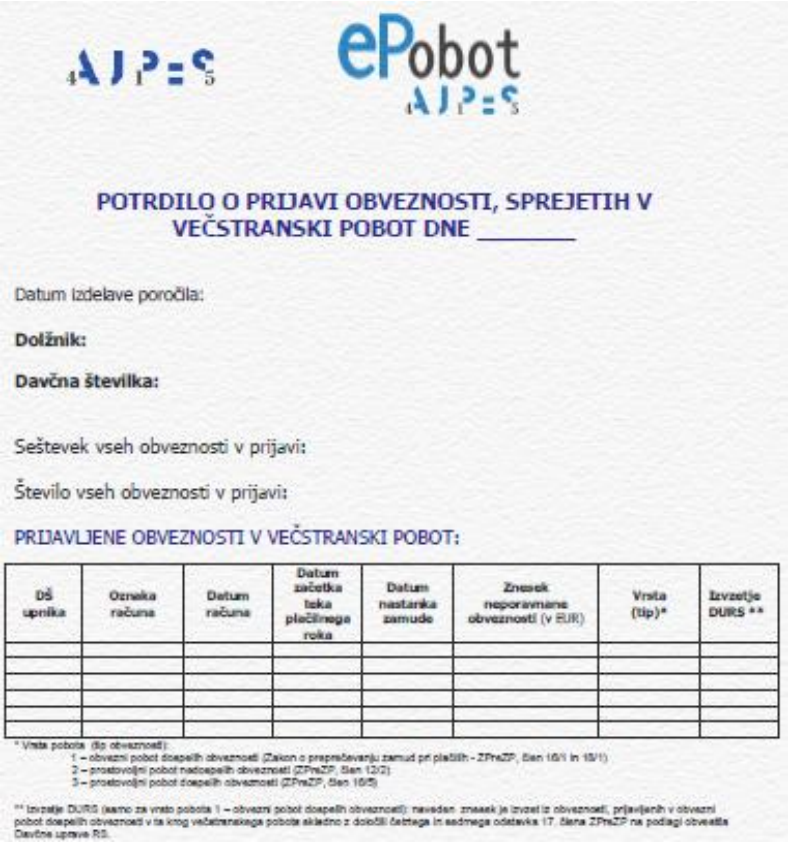
Za prijavo obveznosti je bilo predhodno treba urediti pooblastilo za izvajanje pobotov, s katero pooblastitelj pooblašča pooblaščenca za prijavo obveznosti v njegovem imenu. Prijava obveznosti se izvaja elektronsko na spletne strani www.ajpes.si in z aplikacijo ePOBOT, kjer je objavljen tudi urnik izvajanja pobotov za leto 2011. V prvi pobot, ki se je izvajal 15. 4. 2011, je bilo treba prijaviti vse obveznosti, ki so nastale pred dnevom uveljavitve ZPreZP,

torej pred 16. 3. 2011 in do dneva prijave niso bile poravnane. V prvi, drugi in tretji krog pobota smo prijavljali obveznosti do posameznega upnika v skupnem znesku, saj je bilo to obdobje neke vrste prehodno obdobje. V lastnih evidencah pa smo morali zagotavljati podatke o datumu in številki fakture, datumu nastanka zamude in znesku neporavnane obveznosti po posamezni fakturi. V četrti krog, ki se je izvajal dne 22. 7. 2011 pa smo morali obveznosti prijaviti po vsaki fakturi posebej. »Prijava obveznosti po posameznih fakturah je potrebna, ker mora upravljavec (Ajpes) omogočiti davčni upravi vpogled v posamezne prijavljene obveznosti. Davčna uprava ima namreč možnosti, da nekatere prijavljene obveznosti izvzame iz pobota, če gre za obveznosti do določenega davčnega dolžnika.« (Hieng, 2011, 97)

Prijave se vsak mesec izvajajo v razponu enega tedna. Prijava v pobot vsebuje naslednje podatke:

- davčno številko in naziv dolžnika,
- davčno številko upnika, s katero poiščemo naziv upnika iz Poslovnega registra Slovenije,
- datum in številko posamezne fakture,
- datum nastanka zamude za plačilo obveznosti,
- znesek neporavnane obveznosti po fakturi in
- zaporedno številko prijave.

Prijavo zaključimo z elektronskim podpisom in naredimo izpis prijavljenih obveznosti, ki ga hranimo za lastno evidenco. Prijava je opravljena, če je sprejeta v sistem, ko upravljavec zapre vnos v posamezen krog večstranskega pobota.

POTRDILO O PRIJAVI OBVEZNOSTI, SPREJETIH V VEČSTRANSKI POBOT DNE _____

Datum izdelave poročila:

Dolžnik:

Davčna številka:

Seštevek vseh obveznosti v prijavi:

Število vseh obveznosti v prijavi:

PRIJAVLJENE OBVEZNOSTI V VEČSTRANSKI POBOT:

DŠ upnika	Oznaka računa	Datum računa	Datum začetka teka plačilnega roka	Datum nastanka zamude	Znesek neporavnane obveznosti (v EUR)	Vrsta (tip)*	Izvzetje DURS **

* Vrsta pobota (tip obveznosti):
1 – obvezni pobot dospelih obveznosti (Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih - ZPreZP, člen 16/1 in 16/1)
2 – prostovoljni pobot nedospelih obveznosti (ZPreZP, člen 12/2)
3 – prostovoljni pobot dospelih obveznosti (ZPreZP, člen 16/5)

** Izvzetje DURS (samo za vrsto pobota 1 – obvezni pobot dospelih obveznosti): navedan znesek je izvzet iz obveznosti, prijavljenih v obvezni pobot dospelih obveznosti v ta krog večstranskega pobota skladno z določili četrtega in sedmega odstavka 17. člena ZPreZP na podlagi obvestila Davčne uprave RS.

Slika 1: Potrdilo o prijavi obveznosti v večstranski pobot
Vir: http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Obvezni/Vzorec_Potrdilo_o_prijavi_obveznosti.pdf – dne 15. 8. 2011

4.4 Rezultati obveznih pobotov

Naslednji delovni dan po zaprtju prijav v pobot lahko z aplikacijo ePOBOT prevzamemo rezultate večstranskega pobota. Rezultat prevzamemo kot poročilo o rezultatih večstranskega pobota z dnem izvedbe pobota. Pobot je lahko uspešno izveden le v primeru, kadar imamo tudi mi dolžnike in so ti prijavili v pobot svoje obveznosti do nas. Če dolžnikov nimamo, rezultatov o izvedenem pobotu vsekakor ne moremo pričakovati, saj se »veriga« ne more skleniti. Aplikacija ePOBOT nam omogoča tudi vpogled v prijavo dolžnikov, ki so prijavili naše terjatve. Kadar so v pobotu delno ali v celoti pobotane naše obveznosti in terjatve, dolgujemo upravljavcu plačilo nadomestila za stroške izvajanja obveznega večstranskega pobota, ki znaša en odstotek dejansko pobotanega zneska, vendar najmanj 2,60 evra. Račun za nadomestilo prevzamemo hkrati z rezultatom pobota. (povzeto po http://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/Vecstranski_pobot/Obvezni/Splosno, 15. 8. 2011)

Izpostava _____

Datum:

Dolžnik:

Davčna številka :

POROČILO O REZULTATIH VEČSTRANSKEGA POBOTA
DNE_____

Na podlagi vaše prijave v večstranski pobot so bile pobotane naslednje vaše obveznosti:

Zneski v EUR s centi

Zap. štev.	UPNIKI	Davčne številke upnikov	Prijavljeni zneski vaših obveznosti	Pobotani zneski vaših obveznosti
1.				
2.				
3.				
4.				
...				

SKUPAJ POBOTANE OBVEZNOSTI: _____

Na podlagi prijav vaših dolžnikov so bile pobotane naslednje vaše terjatve:

Zneski v EUR s centi

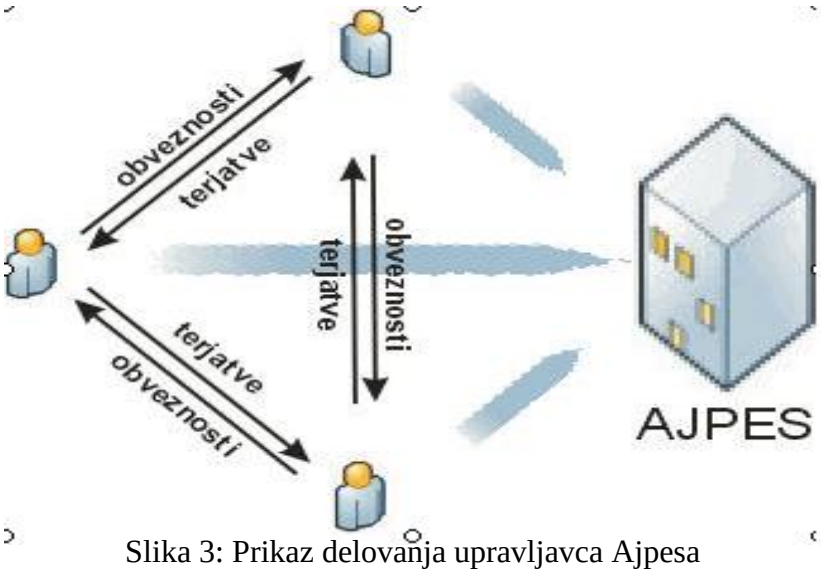
Zap. štev.	DOLŽNIKI	Davčne številke dolžnikov	Prijavljen znesek obveznosti (do vas)	Pobotan znesek obveznosti
1.				
2.				
3.				
4.				
...				

SKUPAJ POBOTANE TERJATVE: _____

Slika 2: Poročilo o rezultatih večstranskega pobota
Vir: http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Obvezni/Vzorec_Porocilo_o_rezultatih_vecstranskega_pobota.pdf, dne 15. 8. 2011

4.5 Prenehanje terjatev in obveznosti na podlagi večstranskega pobota

Poročilo o rezultatih večstranskega pobota je podlaga za ureditev medsebojnih obveznosti med upnikom in dolžnikom za usklajeno izkazovanje obveznosti in terjatev v poslovnih knjigah in torej predstavlja uraden dokument za obojestransko knjiženje. Dokazila o opravljenih pobotih Ajpes je treba hraniti deset let od dneva izvedbe. Z dnem uspešno izvedenega pobota prenehajo terjatve in obveznosti v višini pobotanega zneska. (povzeto po http://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/Vecstranski_pobot/Obvezni/Splosno, dne 15. 8. 2011)

Slika 3: Prikaz delovanja upravljavca Ajpesa
Vir: http://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/Vecstranski_pobot/Prostovoljni/Splosno, dne 25. 9. 2011

4.6 Vpliv Zakona o preprečevanju zamud pri plačilih na ZDDV-1D – nov 66. a-člen

Za davčne zavezance, ki so zavezani Zakonu o davku na dodano vrednost je vzporedno z uveljavitvijo ZPreZP pričel veljati tudi nov 66. a-člen ZDDV-1D, ki določa spremenjeno pravilo za upoštevanje vstopnega DDV. Njegov namen je, da davčnemu zavezancu, ki je dolžnik, onemogoča, da od neplačanega računa uveljavlja vstopni DDV.

V nasprotju z doslej veljavno pravico, da davčni zavezanec upošteva vstopni DDV v obdobju v katerem je prejel račun, sme po novem davčni zavezanec upoštevati vstopni DDV šele v tistem davčnem obdobju, v katerem je poravnal svojo obveznost. Če obveznost poravna samo delno, lahko uveljavlja samo delni odbitni DDV, glede na višino poravnane obveznosti. Če zavezanec računa ni plačal in je od neplačanega računa že uveljavil odbitek DDV, mora povečati svojo davčno obveznost v višini neupravičeno uveljavljenega DDV. Davčno obveznost mora povečati v davčnem obdobju, v katerem je glede na določila ZPreZP nastala zamuda. V ta namen so na obrazcu obračuna DDV-O dodana nova polja, v katerih zavezanec poroča o neuveljavljanju odbitka DDV, povečanju ali zmanjšanju odbitka DDV. Posledično se glede na ta polja na obrazcu DDV-O spreminjata tudi polji 41 oziroma 42, torej višina odbitnega 20-odstotnega in 8,5-odstotnega DDV.

Ukrepi 66. a-člena ZDDV-1D pa se ne nanašajo na račune, na podlagi katerih davčni zavezanec prijavi svoje obveznosti v sistem večstranskega pobota v skladu z ZPreZP. Če davčni zavezanec, ki je dolžnik, svojo zapadlo obveznost prijavi v prvi krog obveznega večstranskega pobota, ki sledi nastanku zamude, mu davčne obveznosti, ne glede na to, da računa ni plačal, ni treba popravljati. S tem, da je obveznost prijavil v pobot, je pridobil pravico do odbitka vstopnega DDV, čeprav pobota obveznosti ni bilo.

Iz navedenega torej izhaja, da mora davčni zavezanec začasno povečati svojo davčno obveznost oziroma začasno ne sme uveljavljati odbitka DDV le v primeru nastanka zamude pri plačilu računa in neprijave obveznosti po tem računu v prvi krog sistema obveznega večstranskega pobota.

Novi člen je dejansko podpora ukrepom, določenim v ZPreZP in je stopil v veljavo 16. 3. 2011. Ne uporablja pa se za račune, izdane pred uveljavitvijo tega zakona, ter za zavezance, ki uporabljajo sistem plačila DDV po plačani realizaciji. (povzeto po http://www.uradni-list.si/1/content?id=102649, dne 15. 8. 2011)

5 ANALIZA POBOTOV V KONKRETNIH PRIMERIH

V tem poglavju bomo predstavili rezultate prvih šestih obveznih večstranskih pobotov v konkretnih primerih, ki so nam na voljo v računovodskem servisu X. Analizirali in komentirali bomo prijave in rezultate desetih podjetij in jih primerjali med seboj ter s statističnimi podatki Ajpesa, ki so nam na voljo. Podjetja bomo za lažjo analizo najprej predstavili:

1. **Podjetje A** je samostojni podjetnik, opravlja gostinsko dejavnost – prodaja pijač, kupci so fizične osebe, je trimesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 60.391,00 evrov.
2. **Podjetje B** je samostojni podjetnik, opravlja dejavnosti servisiranja gasilske opreme, zastopanja in posredovanja ter trgovine, kupci so fizične in pravne osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 211.632,00 evrov.
3. **Podjetje C** je samostojni podjetnik, opravlja inštalacije vodovodnih, plinskih in ogrevalnih naprav, kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, katerih dolžniki so etažni lastniki – fizične osebe, je trimesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 124.415,00 evrov.
4. **Podjetje D** je samostojni podjetnik, opravlja dejavnost avtoprevozništva, kupci so pravne osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 466.178,00 evrov.
5. **Podjetje E** je samostojni podjetnik, opravlja prodajo in servisiranje fotokopirnih naprav, kupci so fizične in pravne osebe, je trimesečni zavezanec za DDV po plačani realizaciji, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 182.864,00 evrov.
6. **Podjetje F** je družba z omejeno odgovornostjo in eno vodilnih podjetij na področju Štajerske za izgradnjo sončnih elektrarn, kupci so fizične in pravne osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 4004.581,00 evrov.
7. **Podjetje G** je družba z omejeno odgovornostjo, opravlja gostinsko dejavnost na Bledu – prodaja živil in pijač, kupci so fizične osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki v letu 2010 so znašali 218.607,00 evrov.
8. **Podjetje H** je družba z omejeno odgovornostjo, opravlja dejavnost gradbeništva – vzdrževalna višinska dela in urejanje okolice, kupci so fizične in pravne osebe, je

trimesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 151.723,00 evrov.

9. **Podjetje I** je družba z omejeno odgovornostjo, opravlja kovinarsko dejavnost, kupci so fizične in pravne osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 243.034,00 evrov.
10. **Podjetje J** je družba z omejeno odgovornostjo, opravlja dejavnost igralništva – iger na srečo in gostinstva, kupci so fizične osebe, je mesečni zavezanec za DDV, čisti prihodki od prodaje v letu 2010 so znašali 2522.693,00 evrov.

5.1 Tabelarni prikaz rezultatov obveznih večstranskih pobotov

5.1.1 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP dne 15. 4. 2011

V prvi obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavili vse obveznosti, v zvezi s katerimi je nastala zamuda po uveljavitvi ZPreZP.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	1.223,14	0	0 %
Podjetje B	5.840,35	1.933,72	33,11 %
Podjetje C	2.125,97	0	0 %
Podjetje D	6.565,18	456,00	6,95 %
Podjetje E	1.423,87	352,15	24,73 %
Podjetje F	171.795,39	794,00	0,46 %
Podjetje G	12.637,84	0	0 %
Podjetje H	11.777,86	0	0 %
Podjetje I	15.682,31	816,23	5,20 %
Podjetje J	62.034,38	0	0 %
SKUPAJ	**291.106,29**	**4.352,10**	**1,50 %**

Tabela 1: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 15. 4. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti le 1,5 %. Za podjetja A, G in J, katerih kupci so fizične osebe, je pobot neuspešen, saj veriga nikakor ne more biti sklenjena, ker podjetja nimajo dolžnikov. Prav tako je pobot neuspešen za podjetje C, katerega kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, njihovi

dolžniki pa so etažni lastniki – fizične osebe in so iz prijav v večstranski pobot izvzeti. Za podjetje H je pobot neuspešen, ker dolžniki niso prijavili svojih obveznosti v pobot. Prvi pobot je najuspešnejši za podjetje B, ki mu je uspelo pobotati kar 33,11 % svojih obveznosti in terjatev.

S prijavo obveznosti v pobot je zadoščeno ZPreZP in novemu 66. a-členu ZDDV-1D, zaradi česar nam odbitnega DDV kljub neporavnanim obveznostim ne bo treba popravljati. To velja za vsa navedena podjetja, ki so bodisi mesečni bodisi trimesečni zavezanci za DDV, razen za podjetje E, ki obračunava DDV po plačani realizaciji.

Vrsta dolžnika	Dolžniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	13.245	62,1%	1.219.143.289	86,9%	620.519.276	88,1%	80.152.039	89,1%	12,9%
Samostojni podjetniki posamezniki	7.072	33,1%	98.004.765	7,0%	42.365.330	6,0%	5.868.309	6,5%	13,9%
Zadruge	81	0,4%	24.665.469	1,8%	18.536.744	2,6%	2.140.340	2,4%	11,5%
Ostalo	946	4,4%	60.548.815	4,3%	22.637.809	3,2%	1.822.118	2,0%	8,0%
SKUPAJ	**21.344**	**100,0%**	**1.402.362.338**	**100,0%**	**704.059.159**	**100,0%**	**89.982.806**	**100,0%**	**12,8%**

Tabela 2: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 15. 4. 2011
Vir: http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_15.4.2011.pdf, dne 25. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa kaže na precejšnje odstopanje deležev pobotanih obveznosti, saj je bilo na nivoju države pobotanih 12,8 % obveznosti.

5.1.2 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 20. 5. 2011

V drugi obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavili vse zapadle obveznosti, ki do 20. 5. 2011 niso bile poravnane. Izločili smo morebitne obveznosti, ki so bile prijavljene v prvi pobot, saj se vsaka obveznost v obvezni pobot prijavi le enkrat.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	647,24	0	0 %
Podjetje B	0	0	0 %
Podjetje C	1.865,74	0	0 %
Podjetje D	0	0	0 %
Podjetje E	998,64	214,38	21,47 %
Podjetje F	42.576,89	1.312,56	3,08 %
Podjetje G	2.792,34	0	0 %
Podjetje H	676,36	0	0 %
Podjetje I	12.955,42	0	0 %
Podjetje J	7.670,87	0	0 %
SKUPAJ	**70.183,50**	**1.526,94**	**2,18 %**

Tabela 3: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 20. 5. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti 2,18 %. Za podjetja A, G in J, katerih kupci so fizične osebe, je pobot ponovno neuspešen, ker podjetja nimajo dolžnikov. Podjetji B in D v tem pobotu nista imeli neporavnanih obveznosti. Prav tako je pobot neuspešen za podjetje C, katerega kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, njihovi dolžniki pa so etažni lastniki – fizične osebe in so iz prijav v večstranski pobot izvzeti. Za podjetje H je pobot neuspešen, ker dolžniki svojih obveznosti ponovno niso prijavili v pobot. Za podjetje I je pobot neuspešen, ker kljub prijavi dolžnikov veriga ni bila sklenjena. Drugi pobot je najuspešnejši za podjetje E, ki mu je uspelo pobotati 21,47 % svojih obveznosti in terjatev.

Vrsta dolžnika	Dolžniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	13.115	62,6%	1.114.294.207	88,2%	652.991.800	90,9%	73.108.895	89,6%	11,2%
Samostojni podjetniki posamezniki	6.890	32,9%	81.084.837	6,4%	36.952.124	5,1%	5.138.942	6,3%	13,9%
Zadruge	94	0,4%	21.019.575	1,7%	15.772.767	2,2%	2.383.642	2,9%	15,1%
Ostalo	853	4,1%	46.790.457	3,7%	12.281.265	1,7%	945.147	1,2%	7,7%
SKUPAJ	**20.952**	**100,0%**	**1.263.189.075**	**100,0%**	**717.997.956**	**100,0%**	**81.576.626**	**100,0%**	**11,4%**

Tabela 4: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 20. 5. 2011

Vir:

http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_20.5.2011-dop.pdf, dne 25. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa kaže na ponovno odstopanje deležev pobotanih obveznosti, saj je bilo na nivoju države pobotanih 11,4 % obveznosti.

5.1.3 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 10. 6. 2011

V tretji obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavili vse zapadle obveznosti, ki do 10. 6. 2011 niso bile poravnane. Izločili smo morebitne obveznosti, ki so bile prijavljene že v prvi ali drugi pobot.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	65,44	0	0 %
Podjetje B	1.368,45	772,28	56,43 %
Podjetje C	2.206,84	0	0 %
Podjetje D	1.535,40	264,00	17,19 %
Podjetje E	633,12	0	0 %
Podjetje F	16.896,24	3.593,18	21,27 %
Podjetje G	4.009,23	0	0 %
Podjetje H	270,94	0	0 %
Podjetje I	0	0	0 %
Podjetje J	3.180,05	0	0 %
SKUPAJ	**30.165,71**	**4.629,46**	**15,35 %**

Tabela 5: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 10. 6. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti 15,35 %. Za podjetja A, G in J, katerih kupci so fizične oseb, je pobot neuspešen, saj nimajo dolžnikov. Prav tako je pobot neuspešen za podjetje C, katerega kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, njihovi dolžniki pa so etažni lastniki – fizične osebe in so iz prijav v večstranski pobot izvzeti. Podjetje D je uspešno pobotalo 17,19 % obveznosti in terjatev. Za podjetje E je pobot neuspešen, ker kljub prijavi dolžnikov veriga ni bila sklenjena. Podjetju F je uspelo pobotati 21,27 % obveznosti in terjatev. Za podjetje H je pobot neuspešen, ker dolžniki svojih obveznosti ponovno niso prijavili v pobot. Podjetje I v tem pobotu ni imelo neporavnanih obveznosti. Tretji pobot je najuspešnejši za podjetje B, ki mu je uspelo pobotati kar 56,43 % svojih obveznosti in terjatev.

Vrsta dolžnika	Dolžniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	11.489	64,8%	833.739.387	87,2%	451.474.856	89,5%	55.073.810	90,2%	12,2%
Samostojni podjetniki posamezniki	5.433	30,6%	56.302.190	5,9%	23.963.158	4,8%	3.470.250	5,7%	14,5%
Zadruge	88	0,5%	23.556.739	2,5%	18.353.914	3,6%	1.930.074	3,2%	10,5%
Drugo	725	4,1%	42.413.380	4,4%	10.663.504	2,1%	586.842	1,0%	5,5%
SKUPAJ	**17.735**	**100,0%**	**956.011.696**	**100,0%**	**504.455.432**	**100,0%**	**61.060.976**	**100,0%**	**12,1%**

Tabela 6: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 10. 6. 2011
Vir:
http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_10%206%202011.pdf, dne 27. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa v tretjem pobotu kaže, da so naša podjetja presegla odstotek deleža pobotanih obveznosti in terjatev, saj ta znaša 15,35 %, medtem ko je bila uspešnost na državni ravni le 12,1 %.

5.1.4 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 22. 7. 2011

V četrti obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavili vse zapadle obveznosti, ki do 22. 7. 2011 niso bile poravnane. Izločili smo morebitne obveznosti, ki so že bile prijavljene v prejšnje pobote.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	924,36	0	0 %
Podjetje B	3.039,96	2.053,12	67,54 %
Podjetje C	7.911,73	0	0 %
Podjetje D	0	0	0 %
Podjetje E	655,35	276,00	42,11 %
Podjetje F	9.865,77	0	0 %
Podjetje G	9.776,21	0	0 %
Podjetje H	13.658,63	2.813,72	20,60 %
Podjetje I	7.873,71	811,21	10,30 %
Podjetje J	15.246,88	0	0 %
SKUPAJ	**68.952,60**	**5.954,05**	**8,63 %**

Tabela 7: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 22. 7. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti 8,63 %. Za podjetja A, G in J, katerih kupci so fizične osebe, je pobot neuspešen, saj nimajo dolžnikov. Pobot je neuspešen tudi za podjetje C, katerega kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, njihovi dolžniki pa so etažni lastniki – fizične osebe in so iz prijav v večstranski pobot izvzeti. Podjetje D v tem pobotu ni imelo neporavnanih obveznosti. Podjetje E je pobotalo 42,11 % obveznosti in terjatev. Za podjetje F je pobot neuspešen, ker dolžniki svojih obveznosti niso prijavili v pobot. Podjetju H je uspelo pobotati 20,60 %, podjetju I pa 10,30 % obveznosti in terjatev. Tretji pobot je najuspešnejši za podjetje B, ki mu je uspelo pobotati kar 67,65 % svojih obveznosti in terjatev.

Vrsta dolžnika	Dolžniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	11.720	62,7%	848.843.347	81,9%	442.272.071	85,0%	60.458.126	90,0%	13,7%
Samostojni podjetniki posamezniki	6.163	33,0%	109.927.063	10,6%	43.639.675	8,4%	4.129.860	6,1%	9,5%
Zadruge	90	0,5%	26.485.736	2,6%	19.733.986	3,8%	1.989.169	3,0%	10,1%
Drugo	705	3,8%	51.168.719	4,9%	14.836.006	2,9%	602.129	0,9%	4,1%
SKUPAJ	**18.678**	**100,0%**	**1.036.424.866**	**100,0%**	**520.481.737**	**100,0%**	**67.179.284**	**100,0%**	**12,9%**

Tabela 8: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 22. 7. 2011

Vir:

http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_22.7.2011.pdf, dne 27. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa kaže na ponovno odstopanje deležev pobotanih obveznosti, saj je bil delež pobotanih obveznosti obravnavanih dolžnikov 8,63 %, medtem ko je na državni ravni znašal 12,9 %.

5.1.5 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 19. 8. 2011

V peti obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavili vse zapadle obveznosti, ki do 19. 8. 2011 niso bile poravnane. Izločili smo morebitne obveznosti, ki so že bile prijavljene v predhodne pobote.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	766,17	0	0 %
Podjetje B	0	0	0 %
Podjetje C	0	0	0 %
Podjetje D	14.455.88	0	0 %
Podjetje E	8.148,00	535,45	6,57 %
Podjetje F	0	0	0 %
Podjetje G	938,41	0	0 %
Podjetje H	0	0	0 %
Podjetje I	1.774,32	0	0 %
Podjetje J	11.469,18	0	0 %
SKUPAJ	**23.096,08**	**535,45**	**2,32 %**

Tabela 9: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 19. 8. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti 2,32 %. Tokrat je bil pobot uspešen samo za podjetje E, ki je pobotalo 6,57 % obveznosti in terjatev.

Vrsta dolžnika	Dolžniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	10.872	64,3%	762.207.696	85,8%	393.053.971	87,6%	54.487.517	90,7%	13,9%
Samostojni podjetniki posamezniki	5.317	31,5%	48.709.165	5,5%	21.812.997	4,9%	3.388.688	5,6%	15,5%
Zadruge	83	0,5%	24.701.520	2,8%	19.745.231	4,4%	1.817.361	3,0%	9,2%
Drugo	630	3,7%	52.943.697	6,0%	14.172.515	3,2%	406.571	0,7%	2,9%
SKUPAJ	**16.902**	**100,0%**	**888.562.078**	**100,0%**	**448.784.714**	**100,0%**	**60.100.138**	**100,0%**	**13,4%**

Tabela 10: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 19. 8. 2011

Vir:
http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_19.8.2011.pdf, dne 27. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa petega pobota prikazuje, da so proučevana podjetja dosegla zelo nizek delež pobotanih obveznosti in terjatev 2,32 %, medtem ko je bil na državni ravni dosežen delež 13,4 %.

5.1.6 Obvezni večstranski pobot po ZPreZP z dne 23. 9. 2011

V šesti obvezni večstranski pobot smo za dolžnike prijavljali vse zapadle obveznosti, ki do 23. 9. 2011 niso bile poravnane. Izločili smo obveznosti, ki smo jih prijavili že v prejšnjih pobotih.

Dolžnik	Prijavljene obveznosti	Pobotane obveznosti	Delež pobotanih obveznosti
Podjetje A	512,67	0	0 %
Podjetje B	197,42	197,42	100 %
Podjetje C	2.249,81	0	0 %
Podjetje D	3.725,50	0	0 %
Podjetje E	1.073,65	0	0 %
Podjetje F	3.869,70	548,62	14,17 %
Podjetje G	2.650,95	0	0 %
Podjetje H	192,00	0	0 %
Podjetje I	934,46	471,69	50,48 %
Podjetje J	5.708,74	0	0 %
SKUPAJ	**21.114,90**	**1.217,73**	**5,77 %**

Tabela 11: Večstranski pobot po ZPreZP z dne 23. 9. 2011
Vir: Podatki računovodskega servisa X

Iz prikazane tabele lahko razberemo, da je delež pobotanih obveznosti na podlagi prijavljenih obveznosti 5,77 %. Za podjetja A, G in J, katerih kupci so fizične osebe, je pobot neuspešen, saj nimajo dolžnikov. Pobot je neuspešen tudi za podjetje C, katerega kupci so upravniki večstanovanjskih objektov, njihovi dolžniki pa so etažni lastniki – fizične osebe in so iz prijav v večstranski pobot izvzeti. Podjetjema D in H ni uspelo pobotati obveznosti in terjatev, ker kljub prijavi dolžnikov veriga ni bila sklenjena. Za podjetje E pobot ni uspešen, ker dolžniki svojih obveznosti niso prijavili v pobot. Podjetju F je uspelo pobotati 14,17 %, podjetju I pa 50,48 % obveznosti in terjatev. Šesti pobot je najuspešnejši za podjetje B, ki mu je uspelo pobotati vse svoje obveznosti s terjatvami.

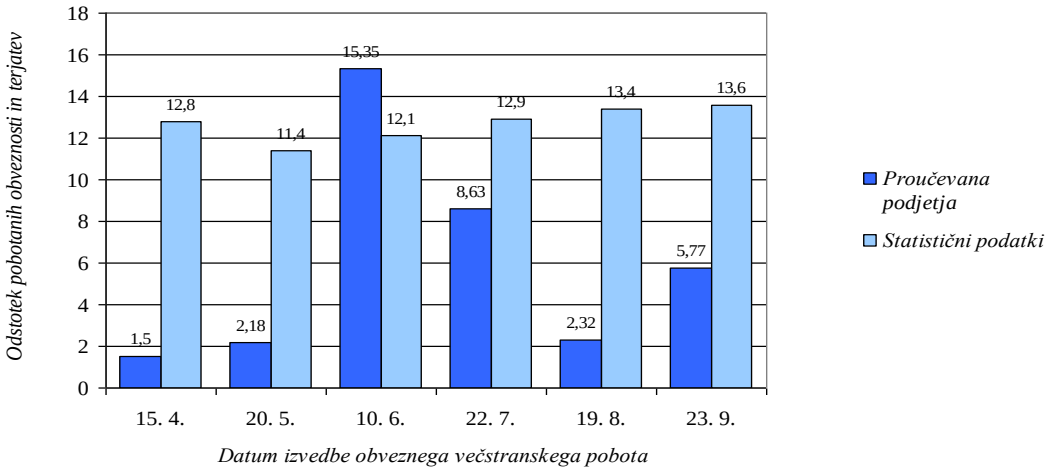
Vrsta upnika	Upniki		Prijavljene obveznosti		Upoštevane obveznosti		Pobotano		
	Število	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež (v %)	Znesek v EUR	Delež v celotnem pobotu (v %)	Delež pobotanih obveznosti (v upoštevanih obveznostih)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (=8/6)
Gospodarske družbe	21.452	53,5%	776.457.167	88,4%	410.601.308	92,5%	54.635.523	90,4%	13,3%
Samostojni podjetniki posamezniki	15.075	37,6%	68.652.891	7,8%	19.492.848	4,4%	3.548.500	5,9%	18,2%
Zadruge	136	0,3%	9.687.567	1,1%	7.762.637	1,7%	1.894.301	3,1%	24,4%
Drugo	3.466	8,6%	23.899.519	2,7%	6.263.510	1,4%	379.856	0,6%	6,1%
SKUPAJ	**40.129**	**100,0%**	**878.697.144**	**100,0%**	**444.120.303**	**100,0%**	**60.458.180**	**100,0%**	**13,6%**

Tabela 12: Statistični podatki rezultatov večstranskega pobota z dne 23. 9. 2011

Vir: http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_23.9.2011.pdf, dne 27. 9. 2011

Primerjava proučenih podatkov računovodskega servisa X in statističnih podatkov Ajpesa kaže na ponovno odstopanje deležev pobotanih obveznosti, saj je bil za obravnavana podjetja dosežen delež le 5,77 %, medtem ko je na državni ravni znašal 13,6 %.

5.2 Grafični prikaz rezultatov večstranskih pobotov

Graf 1: Primerjava rezultatov večstranskih pobotov proučevanih podjetij s statističnimi podatki Ajpesa

Vir: Podatki računovodskega servisa X in statistični podatki Ajpesa

V grafu smo prikazali rezultate večstranskih pobotov, ki smo jih predhodno analizirali in prikazali v tabelah. Iz grafa je razvidno, da rezultati proučevanih podjetij na podlagi podatkov računovodskega servisa X odstopajo od statističnih podatkov. Le v tretjem krogu obveznega večstranskega pobota so proučevana podjetja uspešno pobotala več obveznosti in terjatev, kot prikazujejo statistični podatki. Ob tem je treba upoštevati dejstvo, da štiri od desetih proučevanih podjetij ne morejo pobotati obveznosti in terjatev, saj zaradi kupcev, ki so končni potrošniki, veriga ne more biti sklenjena.

Poglavitni razlog zaradi katerih nastanejo tolikšna odstopanja pa je dejstvo, da dolžniki kršijo pravila o izvajanju ZPreZP, s tem, da svojih obveznosti ne prijavljajo v večstranske pobote. Če bi vsi poslovni subjekti prijavljali neporavnane obveznosti tako kot predpisuje ZPreZP, bi bile poravnave uspešnejše.

Rezultati proučevanih podjetij in statističnih podatkov Ajpesa prikazujejo, da se je v doslej izvedenih pobotih uspešno pobotal relativno nizek odstotek obveznosti in terjatev. Mogoče pa ZPreZP v celoti le ne dosega želenih učinkov.

6 SKLEPNE MISLI

Preprečevanje zamud pri plačilih je v slovenskem pravnem redu zaradi finančne nediscipline ključnega pomena. Z uvedbo ZPreZP smo dobili uzakonjene plačilne roke. Kljub problematiki, ki je v našem računovodskem servisu nastala ob uvedbi zakona, smo sprejete ukrepe upoštevali v praksi in prikazali, ali je zakon prinesel zastavljene učinke.

Analize prvih šestih obveznih večstranskih pobotov prikazujejo relativno nizek odstotek pobotanih obveznosti in terjatev. To pomeni, da zakon ne dosega zastavljenih učinkov. Sprejet je bil precej na hitro, brez prehodnega oziroma poskusnega obdobja. Dolžniki se pogosteje odločajo prijavljati svoje obveznosti v večstranski pobot, kot jih plačati. Poglavitni razlog za takšno odločitev je ta, da se tudi njihovi dolžniki odločajo enako. Nekako se vrtimo v krogu.

Obseg neporavnanih obveznosti je vedno večji in pričakujemo lahko celo poslabšanje stanja, saj zastavljeni cilji ne prinašajo učinkov, kot jih je želel zakonodajalec. Plačilna nesposobnost se je okrepila med manjšimi in srednjimi podjetniki, kar posledično vodi k večjim številom stečajev in postopkom prisilne poravnave.

Izvajanje ZPreZP bi bilo za nas izvajalce veliko lažje, če bi imeli določen minimalni znesek obveznosti, ki jih je treba prijavljati. Menimo namreč, da manjši zneski obveznosti ne ogrožajo plačilne discipline. Prijave takšnih obveznosti pa prinašajo velika administrativna bremena, nepotrebne stroške in izgubljanje dragocenega časa, ki bi ga lahko veliko bolj produktivno uporabili. Menimo, da bi morali določiti presečni datum, s katerim bi pridobili več časa za pravilno izvajanje zakona. Za računovodske servise bi bilo veliko lažje, da bi se prijave v pobote izvajale v skladu z računovodskimi načeli glede knjiženja poslovnih dogodkov, kar pomeni prijavo zapadlih obveznosti iz preteklega meseca. Nikakor pa ne zapadlih obveznosti iz tekočega meseca, saj časa ne moremo prehitevati.

S to diplomsko nalogo smo izpolnili zadane cilje, saj smo proučili ZPreZP, njegovo problematiko ob izvajanju in rezultate prvih obveznih večstranskih pobotov po nastanku zamude plačila v skladu z roki, ki jih predpisuje zakon.

Primerjali smo teorijo in prakso ter predstavili rezultate pobotov v konkretnih proučevanih podjetjih. Delež pobotanih terjatev obravnavanih podjetij smo primerjali z rezultati pobotov na državni ravni in ugotovili odstopanja. Ugotovili smo, da sprejeti ukrepi v praksi ne delujejo povsem, saj je delež pobotanih terjatev sorazmerno majhen. Glede na navedeno lahko zaključimo, da zakon ni prinesel pričakovanih učinkov.

7 SEZNAM LITERATURE IN VIROV

7.1 Literatura

1. Črčinovič Krofič, V. Leva Bukovnik, M. : *Osnove poslovnih financ*, Impletum, Zavod IRC Ljubljana, 2008.
2. Howells, P. G. A. : *Financial Markets and Institutions* (Second Edition), London, New York: Longman, 1994.

7.2 Viri

1. Cehtl, N. : *Uzakonjeni plačilni roki,* Revija Obrtnik Obrtnikov svetovalec, stran 58, 2011.
2. Hieng, R.: *Posledice zamud pri plačilih dolgov iz prometa blaga in storitev*, Revija za računovodstvo in finance IKS letnik XXXVIII številka 5/11, strani 93, 97, 98, 2011.
3. Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije, *Preprečevanje zamud pri plačilih*, Seminar – gradivo za posvetovanja, april 2011, stran 8, 2011.

7.3 Internetni viri

1. http://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/Vecstranski_pobot/Obvezni/Splosno, 15. 8. 2011.
2. http://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/Vecstranski_pobot/Prostovoljni/Splosno, 25. 9. 2011.
3. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_15.4.2011.pdf, 25. 9. 2011.
4. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_20.5.2011-dop.pdf, 25. 9. 2011.
5. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Obvezni/Vzorec_Potrdilo_o_prijavi_obveznosti.pdf, 15. 8. 2011.
6. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Obvezni/Vzorec_Porocilo_o_rezultatih_vecstranskega_pobota.pdf , 15. 8. 2011.

7. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_10%206%202011.pdf, 27. 9. 2011.
8. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_22.7.2011.pdf, 27. 9. 2011.
9. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_19.8.2011.pdf, 27. 9. 2011.
10. http://www.ajpes.si/doc/Bonitete/Pobot/Porocilo_o_obveznem_vecstranskem_pobotu_23.9.2011.pdf, 27. 9. 2011.
11. http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Osnove_poslovnih_financ-Fiser.pdf, 2. 11. 2011.
12. http://www.pravnosvetovanje.info/wp/pobotanje-kompenzacija, 19. 7. 2011
13. http://www.racunovodstvo.si/index.php?mact=News,cntnt01,print,0&cntnt01articleid=13&cntnt01showtemplate=false&cntnt01returnid=47, 19. 7. 2011.
14. http://shrani.si/f/1s/Tm/2wY5oudC/pravo.doc, 19. 7. 2011.
15. http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200958&stevilka=2864, 7. 8. 2011.
16. http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=201059&stevilka=3271, 7. 8. 2011.
17. http://www.uradni-list.si/1/content?id=102649, 15. 8. 2011.